

Шляхи розвитку вітчизняного птахівництва (за матеріалами програми «Розвиток галузі птахівництва» до 2020 р.)

Птахівництво є найбільш технологічно розвинутою галуззю сільського господарства України, здатною забезпечувати населення високоякісними дієтичними продуктами харчування та нарощувати темпи виробництва, що дає змогу зміцнити продовольчу базу держави. Завдяки високій якості продукції птахівництва та швидкій окупності, ця галузь в усіх країнах займає пріоритетне місце серед галузей тваринництва.

Ефективність подальшого розвитку галузі визначається в основному технічними, технологічними, організаційними і економічними факторами, раціональне поєднання яких дає змогу виробляти продукцію, забезпечуючи прибутковість господарств. Крім того, рентабельність виробництва яєць і м'яса птиці в більшій мірі залежить від якості генетичних ресурсів, які використовуються для цих цілей.

Зараз в Україні працюють яєчні та м'ясні птахопідприємства на рівні світових стандартів, продукція яких впевнено конкурує з імпортною. Це є важливим для країни, як члена СОТ. Тому на перспективу пріоритетним напрямом розвитку галузі передбачається великотоварне виробництво.

Програма передбачає поступове нарощування виробництва продукції птахівництва у спеціалізованих господарствах і підвищення експортного потенціалу країни (до 388,3 тис. тонн м'яса та 9,1 млрд шт. яєць), розширення асортименту птахівницької продукції та покращення її якості, в тому числі за рахунок виробництва в фермерських і присадибних господарствах населення.

Забезпечення населення якісним молодняком сільськогосподарської птиці для виробництва яєць та м'яса передбачається шляхом створення та відновлення мережі інкубаторно-птахівницьких станцій та племінних господарств у рамках виконання загальнодержавних програм «Селекції у тваринництві» та «Розвитку села».

Мета

Метою програми є удосконалення організаційно-економічних умов і нормативно-правової бази розвитку галузі птахівництва та її гармонізація відповідно діючим в ЄС та світі стандартам для підвищення експортного потенціалу.

Виробництво харчових яєць.

За період 2012-2020 рр. поголів'я яєчних курей передбачається

збільшити в 1,3 разу, тобто довести до 60,0 млн голів, завдяки введенню протягом 2013-2016 рр. додаткових виробничих потужностей. До 2020 р. планується збільшення попиту на харчові яйця, внутрішнього – до 14,9 млрд шт. та зовнішнього – до 9,1 млрд шт., що буде сприяти збільшенню їх валового виробництва у 1,2 разу порівняно з 2012 р. до 24 млрд шт.

Для повного забезпечення потреб галузі (до 2020 р.) передбачається збільшення валового виробництва інкубаційних курячих яєць (порівняно з 2011 р.) у 1,5 та 2,4 разу (яєчних та м'ясних курей, відповідно), тоді як від інших видів птиці воно залишиться стабільним.

Досягнення вищенаведених обсягів виробництва продукції птахівництва можливе завдяки освоєнню новітніх енерго- і ресурсозберігаючих технологій, науково обґрунтованій системі годівлі птиці та захисту її здоров'я, раціональній організації праці на виробництві, сучасним інформаційним технологіям і забезпечення якості виробленої продукції.

Виробництво м'яса птиці.

До 2020 р. передбачається поступове нарощування батьківських стад м'ясних курей до 5,7 млн голів, що порівняно з 2011 р. більше в 2,4 разу. Це дозволить збільшити внутрішній ринок щодо інкубаційних яєць, добового молодняку та м'яса курчат-бройлерів.

Суттєвого збільшення поголів'я водоплавної птиці у спеціалізованих господарствах на перспективу не планується. Так, чисельність качок до 2020 р. збільшиться на 24 % порівняно з 2011 р. (до 3,1 млн гол.), гусей – на 18 % (2,0 млн гол.). Виробництво м'яса гусей і качок, у переважній більшості, буде сконцентровано в підсобних та фермерських господарствах населення.

Загальне поголів'я індиків у 2020 р. буде збільшено на 87,5 % (до 2011 р.) й

**XIV Украинская конференция
по птицеводству
с международным участием**

Выставка «Птицеводство-2013»

Алушта, сентябрь 16-19, 2013 г.

ОРГАНИЗАТОРЫ КОНФЕРЕНЦИИ:

*Украинское отделение
Всемирной научной
ассоциации по
птицеводству*

*Национальная академия
аграрных наук Украины
Институт животноводства НААН
Издательский дом «ЕФПИТ»*

ИНФОРМАЦИОННАЯ ПОДДЕРЖКА:

*Специальный медиа-партнер
журнал «Аграрний тиждень. Україна»*

*Журнал «Сучасне птахівництво»
Журнал «Эксклюзивные технологии»
Журнал «Тваринництво України»
Журнал «Тваринництво сьогодні»
Журнал «Наше птахівництво»
Журнал «Нива»
Журнал «Лидер України»
Журнал «Продовольча індустрія АПК»
Журнал «Мир Ветеринарии»
Газета «Сельская жизнь в Украине»
Газета «Реклама на село»
Газета «АграрНик»*

**Конференция состоится в г. Алушта
в туристическо-оздоровительном комплексе «ЧАЙКА»
(ул. Красноармейская, 11, тел./факс: (06560) 254-58;
регистрация - 254-59; бухгалтерия - 254-46)**

**По вопросам участия в конференции, публикаций в сборнике, докладам и семинарам
обращаться к **Ионову Игорю Анатольевичу**:
тел. МТС (099) 07-35-687; КиевСтар (097) 442-76-75; E-mail: ionov.i.a@mail.ru**

**По вопросам заявок, участия в конференции и выставке
обращаться к **Рябоконе Варваре Валентиновне**:
МТС (050) 325-78-01, тел./факс: (05747) 78-612, 78-707; E-mail: grig.borki@mail.ru**

доведено до 1,5 млн голів. Ця тенденція пов'язана з розширенням асортименту продукції галузі на ринку та перспективами використання м'яса індиків у харчовій промисловості, в тому числі як дієтичного продукту.

Враховуючи матеріально-технічний та кормовий потенціал країни, валове виробництво м'яса птиці всіх видів до 2020 р. планується збільшити в 1,8 рази (порівняно з 2011 р.) до 1485,2 тис. тонн (в забійній масі). При цьому, частка бройлерного м'яса у загальному виробництві складе близько 97,6 %.

Господарства населення.

Забезпечення населення високоякісним добовим молодняком яєчних та м'ясо-яєчних курей, качок, гусей, індиків має сезонний характер і залежить від ряду факторів: продуктивності птиці, якості племінного матеріалу, потужності матеріально-технічної бази (приміщення, обладнання) племінних репродукторів та інкубаторно-птахівничих підприємств і забезпечення державної бюджетної підтримки племінних господарств (племінних заводів).

У 2012 р. у господарствах населення було вироблено близько 6,5 млрд шт. харчових яєць. На перспективу не передбачається росту цього показника, але прогнозується перерозподіл поголів'я курей яєчного та м'ясо-яєчного напрямку продуктивності за рахунок зростання останніх. До 2020 р. у господарствах населення передбачається збільшення поголів'я м'ясо-яєчних курей до 60 % від загальної чисельності.

Поголів'я товарних курей-несучок вітчизняної селекції у господарствах населення до 2020 р. передбачається збільшити до 43,6 млн голів, що більше в 1,2 разу порівняно з 2012 р. Це дасть змогу збільшити середню несучість до 135 шт. яєць на гол. за сезон (на 27 %) та вихід м'яса – біля 3,1 кг на гол. (на 29 %).

Для забезпечення потреб населення добовим молодняком до 2020 р. планується збільшити поголів'я несучок у племінних підприємствах до рівня 1,9 млн гол. та ввести в дію низку Положень та Технічних регламентів, у тому числі ТР «Вимоги щодо вирощування, утримання та реалізації племінної птиці» та «Вимоги щодо виробництва і реалізації інкубаційних яєць та молодняку сільськогосподарської птиці»,

які дозволять відновити та скорегувати систему племінних підприємств та інкубаторно-птахівничих станцій (підприємств).

Для одержання харчових яєць та м'яса в господарствах населення передбачається використання курей вітчизняних порід і популяцій. На даний час в Інституті тваринництва НААН функціонують два племінні заводи з розведення яєчних курей породи сріблястий леггорн «Бірківська барвіста» та м'ясо-яєчних курей породи «Плімутрок білий». З використанням матеріально-технічної бази Державного підприємства «Дослідне господарство «Борки» НААН» планується створити ще два племінних заводи з розведення курей вихідних ліній ауто-сексного яєчного кросу «Слобідський» та м'ясо-яєчного «Геркулес», які вже зараз користуються значним попитом у населення. Поголів'я курей-несучок у чотирьох племінних заводах планується збільшити до 8,0 тис. гол. у 2020 р.

Для забезпечення населення добовими індичатами передбачається розширення поголів'я індичок середнього типу з використанням вітчизняного кросу «Харківський» та кращих закордонних аналогів. Для цього у 2014 р. планується відновити діяльність племінного заводу (на базі Інституту тваринництва НААН) та системи репродукторних господарств із загальним поголів'ям 5 тис. гол., яке буде збільшено у 2020 р. до 16,7 тис. гол. Планується збільшення поголів'я індиків вітчизняної селекції у господарствах населення з 35 до 50 % у 2020 р.

Для виробництва качино-го м'яса в господарствах населення передбачається використовувати кроси, як з високим (крос «Благоварський»), так і зі зниженим (качки українські кольорові) вмістом жиру в тушці. З використанням наявного в країні та кращого імпортного генофонду у 2014 р. планується створити племінний завод (на базі Державного підприємства «Дослідне господарство «Борки» НААН») з розведення вітчизняних кросів кольорових качок.

Передбачається до 2020 р. збільшити поголів'я працьківських та батьківських стад качок до 139,0 тис. голів, за рахунок введення в дію племінного заводу і мережі племптахорепродукторів. Це дасть змогу в повній мірі забезпечити потреби населення у якісному добовому молодняку.

До 2020 р. в господарствах населення планується поступово збільшити поголів'я качок вітчизняної селекції шляхом заміни безпородної низькопродуктивної птиці. Взагалі, планується незначне нарощування виробництва м'яса качок у господарствах населення, що значною мірою залежить від валового виробництва зернових культур у державі. У 2012 р. м'яса качок планується виробити на рівні 13,8 тис. тонн, а у 2020 р. – збільшити до 15,4 тис. тонн.

Зараз у господарствах населення утримують, як гусей вітчизняної селекції (біля 60 % від загальної чисельності) – велика сіра та біла, які мають високу здатність до відгодівлі на м'ясо та жирну печінку, так і імпортної селекції – італійська біла, легарт, горьківська, кубанська.

В 2012 р. виробництво м'яса гусей господарствами населення передбачається на рівні 9,9 тис. тонн, а в 2020 р. – 13,9 тис. тонн. Для забезпечення таких об'ємів виробництва м'яса повинні зрости і обсяги забезпечення населення добовим молодняком через систему інкубаторно-птахівничих підприємств. Потреба в ньому з кожним роком зростатиме з 3,7 млн гол. у 2012 р. до 4,1 млн у 2020 р.

Заплановане істотне збільшення обсягів виробництва продукції птахівництва можливо лише за умови сприятливого інвестиційного клімату в галузі, що обумовлюється стабільною, прогнозованою державною політикою з підтримки вітчизняного товаровиробника у бюджетній, кредитній, цінній та регуляторній сферах державного управління.

З метою гарантованого динамічного зростання обсягів виробництва продукції птахівництва, стимулювання внутрішнього та експортного потенціалу і забезпечення продовольчої бази країни необхідно здійснити систему заходів державного регулювання галузі, які зосереджено на:

- упорядкуванні використання коштів, передбачених у державному бюджеті на розвиток птахівництва;
- розробленні гармонізованої нормативної бази;
- посиленні контролю органів влади за несанкціонованим введенням імпортованої продукції птахівництва.